

Monumentnummer*: 510688

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 juli 1998
Kadaster deel/nr 82750/186

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bedum Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Bedum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bedum K 2573

Omschrijving**

Inleiding

RENTENIERSWONING met aangebouwd ACHTERHUIS en SCHUUR in 1894 gebouwd in opdracht van landbouwer K. Haverkamp. Het pand is opgetrokken in een Eclectische stijl met Neo-Renaissance elementen. De woning die ook als burgemeesterswoning in gebruik is geweest kreeg in die tijd (1955) een nieuwe stoep met bordes voor de hoofdentree. Het rijk gedecoreerde pand is fraai gelegen op de hoek van de Grotestraat vlakbij het gemeentehuis en schuin tegenover hotel "het Gemeentehuis".

Omschrijving

De rentenierswoning met achterhuis en schuur zijn opgetrokken in een roodbruine baksteen op een plint van natuursteen. De RENTENIERSWONING en het ACHTERHUIS hebben een afgeknot schilddak, gedekt met een zwart geglazuurde Lucas IJsbrandspan en twee schoorstenen. In de kroonlijst siervlakjes met metselmozaïek tussen twee houten consoles. De noord- en westgevel zijn gedecoreerd met sierankers en natuurstenen gevelbanden met rustica op de hoeken. In de dakvlakken van beide gevels zes kleine houten dakkapellen met hoekpilasters en driehoekig fronton. De daklijst bovenaan het dak heeft een tandlijst en saterkopjes op de hoeken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De vensters in de noord- en westgevel hebben een bovenlicht onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen van natuursteen en een boogtrommel met metselmozaïek van gele en rode steen. Onder de vensters rechthoekige natuurstenen vlakken gedecoreerd met Neo-Renaissance motieven.

De hoofdentree bevindt zich in het middenrisaliet van de voorgevel (noord) en bestaat uit een dubbele paneeldeur met twee glasruiten met smeedwerk ervoor, en een bovenlicht met gietijzeren levensboom onder een identieke segmentboog als bij de vensters; sluitsteen in de vorm van een mannenkopje. De deur wordt geflankeerd door twee gemetselde pilasters met elk een houten console met leeuwepoot, die een balkon ondersteunen. De voet van de pilasters wordt gemarkeerd door een natuurstenen vlak met Neo-Renaissance motief. Een bakstenen stoep (1955) met aan weerszijden vier hardstenen treden en bovenop een hardstenen bordes, verleent de toegang. Een ijzeren hekwerk met decoratieve spijlen sluit het geheel af. Het balkon met houten balustrade met kolonnetten en hoekpijlers met vazen erop verlevendigt de gemetselde dakkapel boven het risaliet. Het fronton van de dakkapel heeft in het tympanon het bouwjaar (1894) en bovenop drie tempeltjes, waarvan het middelste een smeedijzeren ornament met windwijzer draagt. De dakkapel heeft een kroonlijst op klossen met een fries van siermozaïek en twee gekoppelde rondboogvensters onder twee segmentbogen.

Tussen de beide vensters in de westgevel van de woning bevindt zich ter hoogte van de tussendorpels een blind venster gevuld met siermozaïek onder een rondboog met sluit- en aanzetstenen en een trommel met metselmozaïek. De westgevel van het achterhuis heeft een samengesteld venster met een dubbel keldervenster eronder omsloten door een ijzeren hekje. In het zijrisaliet van de westgevel is de deur vervangen door een venster. De oostgevel heeft slechts één venster (niet origineel) van glas-in-lood onder een rollaag.

De zuidgevel wordt voor een groot deel in beslag genomen door een houten veranda met plat dak dat aan de open zijde wordt ondersteund door vier houten pilaren met decoratieve korbelen op een gemetseld muurtje. Een gietijzeren stoep met twee treden verleent de toegang tot de met decoratieve cementtegels belegde verandavloer. Op de veranda komen uit: een dubbele paneeldeur met ijzeren deurpanelen en twee openslaande vensters, alledrie met bovenlicht met geschilderd glas-in-lood onder een hanekam. In het dakvalk boven de veranda bevindt zich een gemetselde dakkapel met driehoekig fronton, kroonlijst en dubbele openslaande vensters met bovenlicht. Voor de dakkapel een houten balkon (niet origineel).

Aan de zuidwestzijde van het pand is een SCHUUR aangebouwd in rood-bruine baksteen onder een afgeknot schilddak met kroonlijst en gedekt met een zwarte Lucas IJsbrandspan. De noordzijde van de schuur heeft een tuitgevel met sierankers en natuurstenen gevelband, bekroond door een natuurstenen fronton. In de tuitgevel een vensterpartij bestaande uit twee vensters onder één segmentboog met sluit- en aanzetstenen van natuursteen en een trommel met metselmozaïek, die worden omlijst door natuur- en baksteendecoraties. In de top van de gevel een rond venster. De zuidgevel heeft een paneeldeur met tweeruits bovenlicht en een dubbel zesruits venster, alle onder een strek. In het dakvlak bevindt zich een gemetselde dakkapel met driehoekig fronton met hijsbalk en openslaande paneeldeuren. De schuur is aan deze zijde uitgebreid met een gedeelte onder een plat dak, met daarin een deur met bovenlicht, een zesruits venster, een klein vensters en een roosvenster.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: de hal met paneeldeuren met Neo-Renaissance decoraties en gebroken driehoekig fronton, afgewisseld door blinde vlakken met gebroken gebogen fronton, de marmeren vloer en drempels, het gestucte plafond en de houten trap met trapleuning met fraai houtsnijwerk; de salon en woonkamer met rijk met stuc en goudverf gedecoreerde plafonds, de met Neo-Renaissance motieven uitgeruste suitedeuren met origineel hang- en sluitwerk en de marmeren schouw met een met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bloemmotieven beschilderde schacht met gebroken fronton; in de tuinkamer het plafond met fruitdecoraties.

Waardering

Rentenierswoning van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een rijk gedecoreerde rentenierswoning uit het eind van de 19de eeuw

- vanwege de opvallende eclectische vormgeving, rijk aan Neo-Renaissance motieven

- vanwege het fraaie interieur, eveneens deels uitgevoerd met Neo-Renaissance motieven

- vanwege het bijzondere materiaalgebruik

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur - vanwege de beeldbepalende ligging op een hoek, midden in het dorp vlakbij het gemeentehuis

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument